

Брюксел, 11.11.2015 г.
COM(2015) 563 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно усилията на държавите членки през 2013 г. за постигане на устойчив
баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно усилията на държавите членки през 2013 г. за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов

ОБЩИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Информацията, предоставена от държавите, свидетелства за непрекъснатия напредък в адаптирането на риболовния капацитет на флотите на държавите членки спрямо наличните рибни ресурси. Приложените в миналото мерки от страна на държавите членки, както и усилията на Съюза за подобряване на състоянието на ресурсите, с течение на времето са допринесли да се постигне баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов в много сегменти на флота.

Последният анализ на държавите членки (доклади за 2013 г.) относно баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов показва също така сегментите на флота, в които държавите членки са установили структурни излишъци. По отношение на въпросните сегменти държавите членки са задължени да разработят планове за действие с мерки, както и график за отстраняване на излишъците. Не всички държави членки, засегнати от излишъци, са изготвили планове за действие. Това положение понастоящем се разглежда от Комисията в контекста на преговорите на новите оперативни програми (ОП), които държавите членки изготвят за изпълнението на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) за периода 2014—2020 г.

С цел да се премахнат излишъците, в своите оперативни програми по линия на ЕФМДР съответните държави членки са предвидили, наред с другите мерки, мерки за окончателно преустановяване. Освен това някои държави членки продължават да използват наличните средства по линия на Европейския фонд за рибарство (ЕФР) за периода 2007—2013 г.

Пределните граници на флота не са ограничаващо условие в никоя от държавите членки, тъй като (разрешеният) капацитет никъде не достига 100 %. Това положение обаче не дава възможност за увеличаване на капацитета заради режима на вписване/отписване: не може да се въвежда нов капацитет, освен ако капацитет със същия размер е отписан от флота. Неактивните кораби са част от (разрешения) капацитет, който подлежи на пределните граници на флота. Активирането на този неактивен капацитет е възможно и има потенциал да увеличи активния риболовен капацитет, с което и натиска от риболов, особено в случаите, когато възможностите за риболов не са ограничени.

Предвид динамичния характер на риболовните дейности на флотите на Съюза, на ресурсите, които са експлоатирани, както и ниското ниво на използване на корабите, е важно да се продължи да се следи отблизо развитието на капацитета на флота по отношение на рибните ресурси и мерките за свързаните с тях политики.

ПРАВНА РАМКА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

В рамките на новата обща политика в областта на рибарството (ОПОР)¹ държавите членки трябва да предприемат мерки за адаптиране на риболовния капацитет на своя флот към

¹ Член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003

възможностите си за риболов с цел постигане на стабилен и траен баланс между тях. Капацитетът на отделните държави членки не може да се увеличава поради режима на вписване и отписване и следва винаги да бъде в рамките на определените пределни граници на капацитета².

Държавите членки трябва да изготвят годишен доклад относно риболовния капацитет³. Комисията е предоставила насоки за изготвянето на тези доклади, които повечето държави членки са последвали. Ако дадена държава членка установи структурен дисбаланс, тя трябва да изготви и представи план за действие за сектора(ите), в който се определят целите на адаптирането, инструментите, както и ясен график за изпълнението му⁴. През 2014 г. Комисията получи от държавите членки шест плана за действие (приложение III). В ход са обаче обсъждания с някои други държави членки, които не са изготвили планове за действие, въпреки че резултатите от оценката на техните флотове по принцип биха довели до създаването на такива планове.

Оценката на структурния дисбаланс е тясно свързана с изпълнението на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)⁵: подкрепа за окончателно преустановяване по линия на ЕФМДР е възможна само за сегментите на флота в дисбаланс и съответно подкрепа за подмяната на двигатели на корабите — само за сегментите на флота в баланс.

СЪСТОЯНИЕ НА КАПАЦИТЕТА НА РИБОЛОВНИЯ ФЛОТ В СЪЮЗА

Като цяло капацитетът на флота е намалял още повече през последните години. В някои сегменти обаче продължава да има дисбаланси.

В периода между 1 юли 2013 г. и 1 януари 2015 г. риболовният капацитет на 28-те държави — членки на ЕС, е намалял с 1,1 % в киловати (kW) и е нараснал с 0,3 % в бруто тонаж (GT). Това увеличение може да се обясни с присъединяването на Хърватия през 2014 г. Като се изключи хърватският флот, в периода между 2012 г. и началото на 2015 г. риболовният капацитет на ЕС е намалял с 4 % в GT и с 3,3 % като мощност на двигателите (KW), а броят на корабите е намалял с 3,9 %⁶.

На 1 януари 2014 г. в регистъра на риболовния флот на ЕС са регистрирани 86 879 кораба с общ капацитет от 1 658 033 GT и 6 573 806 KW. Това представлява намаление спрямо 2012 г. (с изключение на корабите, регистрирани в Хърватия и в най-отдалечените региони) в размер на 7,8 % в брой кораби, 1,6 % в GT и 5,4 % в KW (приложение I). Риболовният капацитет на риболовния флот на ЕС е бил с 16,4 % под пределните граници на капацитета за тонажа и с 10,5 % под тези за мощността.

и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г.).

² Член 22, параграф 7 и член 23 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.

³ Член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. Въз основа на докладите на държавите членки Комисията трябва да изготви годишен доклад до Европейския парламент и до Съвета относно баланса, включително плановите за действие, изготвени от държавите членки.

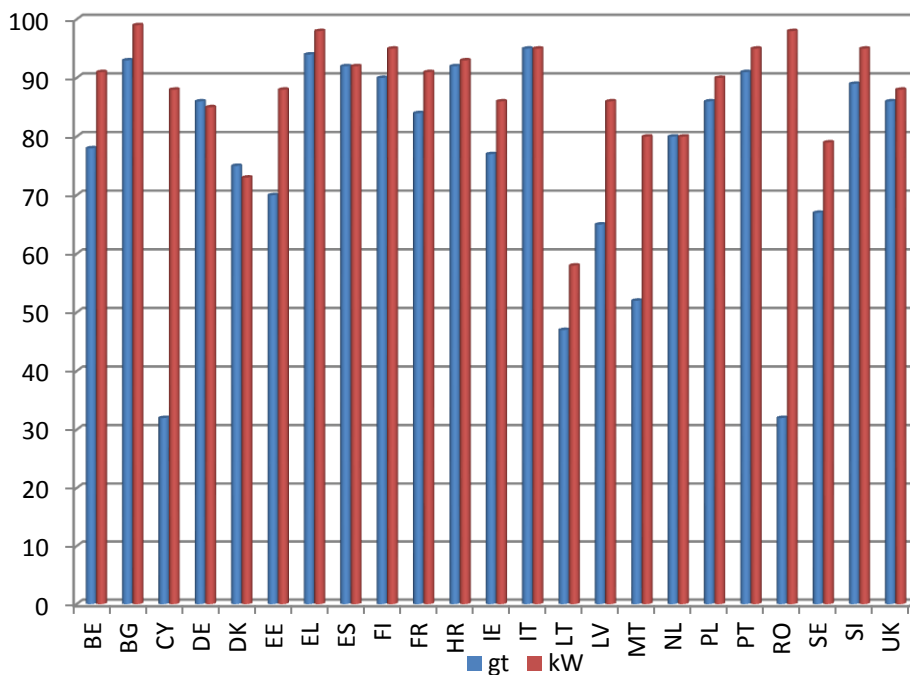
⁴ Член 22, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.

⁵ Спазването на насоките на Комисията е предварително условие за финансиране по линия на ЕФМДР (приложение IV към Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149/1, 20.5.2014 г.).

⁶ Общият капацитет на 28-те държави — членки на ЕС (броят на корабите) спада с 1,8 % в периода между 1 юли 2013 г. и 1 януари 2015 г.; за държавите членки намалението като мощност на двигателите (KW) е 1,1 %, а техният тонаж (GT) се е увеличил с 0,3 %.

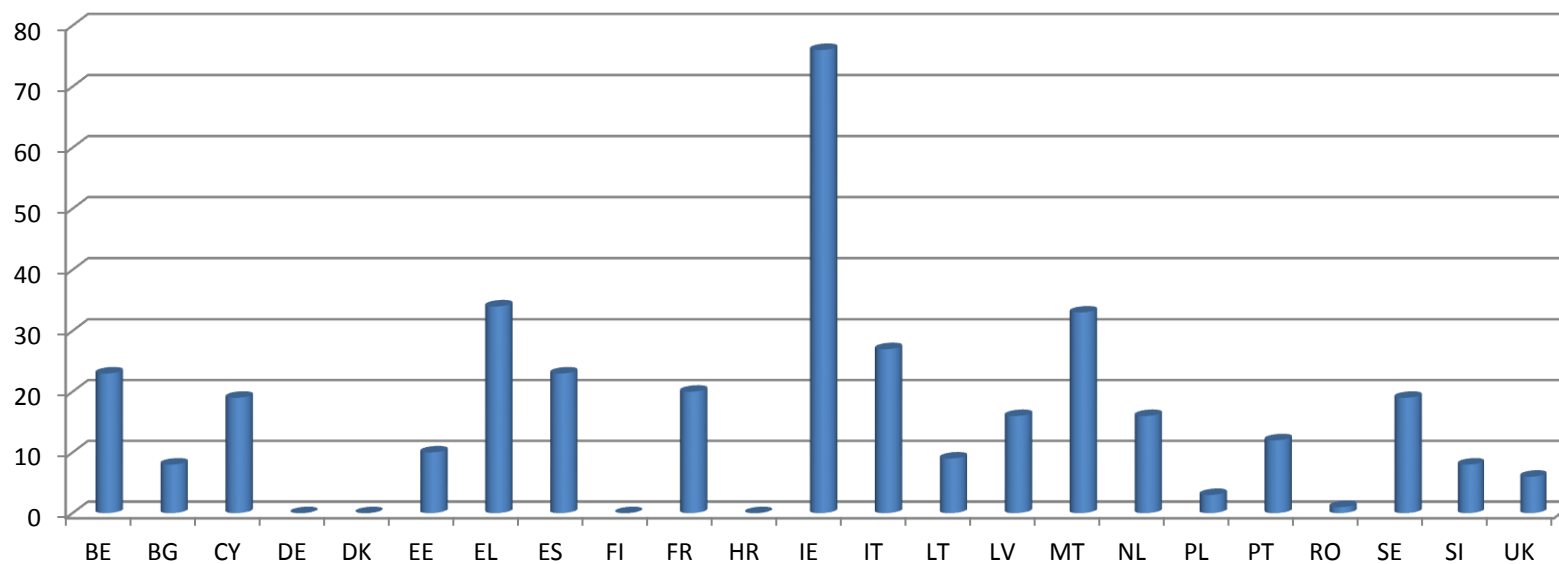
Диаграма 1: Спазване на пределните граници към 31 декември 2013 г.

Ефективен капацитет като процент от пределната граница на капацитета, по държави членки (с изключение на най-отдалечените региони)

В периода 2007—2013 г. държавите членки активно са използвали инструмента за извеждане от експлоатация по линия на ЕФР. Между 2007 г. и 31 май 2014 г. с публична подкрепа от експлоатация са изведени 4 156 кораба, като общите публични разходи възлизат на почти 900 милиона евро, от които 527 милиона евро са принос от ЕФР (приложение IV). Корабите, изведени от експлоатация с публична помощ по линия на ЕФР, не може да бъдат заменени. Други 2 620 кораба са изтеглени от флота без публична помощ, но този изтеглен с частни средства капацитет може да бъде върнат във флота.

Диаграма 2: Процент от средствата по линия на ЕФР за изтегляне от експлоатация (между 2007 г. и май 2014 г.)

Фловете в най-отдалечените региони на Испания, Франция и Португалия също са под съответните им пределни граници на капацитета. Тези флотове се разглеждат отделно от континенталните флотове в приложение II на Регламент (ЕО) № 1380/2013. На 31 декември 2013 г. общите пределни граници на тези флотове бяха адаптирани с цел включване на Майот: общите пределни граници за най-отдалечените региони бяха увеличени на 107 568 GT и 579 296KW, а общият брой на корабите е 4 621.

Годишни доклади и планове за действие на държавите членки

Всичките 23 крайбрежни държави членки представиха докладите си на Комисията. Според Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) повечето държави членки са използвали насоките на Комисията, а съгласуваността и пълнотата на докладите продължава да се подобрява.

В рамките на подготовката на своя доклад Комисията поиска от НТИКР да направи оценка на докладите. НТИКР направи анализ въз основа на показателите, разработени в контекста на насоките за държавите членки. НТИКР анализира 85 % от сегментите на флота, които обхващат 71 % от броя на активните кораби и 98 % от докладваната стойност на разтоварванията през 2012 г.⁷.

Становища въз основа на докладите на държавите членки и анализа на НТИКР

След оценка на анализа на НТИКР Комисията направи следните наблюдения:

1. Постигнат е траен напредък в постигането на баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов за целия флот на ЕС. Много държави членки са използвали насоките на ЕС при изготвяне на доклада относно баланса. При все това не във всички доклади са идентифицирани сегменти на флота, които са в дисбаланс с възможностите за риболов в дългосрочен план. Само шест държави членки са установили сегменти на флота със структурен излишък. Тези дисбаланси трябва да бъдат взети под внимание. Други държави членки не са разработили планове за действие, въпреки че резултатите от оценката на техните флотове показват, че би трябвало да разработят такива планове.
2. Предварителните условия, свързващи годишните доклади относно капацитета на риболовния флот на държавите членки и възможностите за финансова помощ по линия на ЕФМДР, представляват съществен елемент в новата ОПОР, който допринася за постигането на здравословен и устойчив баланс между капацитета на флотовете на ЕС и техните възможности за риболов.

⁷ Оценка на показателите за баланса за основните сегменти на флота и преглед на националните доклади относно усилията на държавите членки за постигане на баланс между капацитета на флота и възможностите за риболов (НТИКР-15-02).

3. Комисията не е получила планове за действие за всички сегменти на флота с установен структурен дисбаланс. В повечето от представените планове за действие се предлага съчетание от мерки за справяне с дисбалансите; за засегнатите сегменти на флота някои държави членки са избрали да използват инструмента за извеждане от експлоатация с публична помощ⁸, докато други се опитват да преодолеят структурните дисбаланси чрез други механизми (като например индивидуални прехвърлими квоти (ИПК)). Плановете за действие са прозрачни и ефективни средства за постигане на баланс между капацитета на риболовния флот и възможностите за риболов в дългосрочен план.

4. Като се има предвид фактът, че схемите на публично подпомагане по линия на ЕФМДР за окончателно преустановяване, се прекратяват постепенно до края на 2017 г. (както и че финансовите средства също са ограничени по размер), държавите членки следва да използват подпомагането за окончателно преустановяване по целенасочен начин за сегменти, за които държавите членки са установили структурни излишъци въз основа на показателите за баланса, предвидени в насоките на Комисията.

5. От съществено значение е държавите членки активно да управляват капацитета на риболовния флот, като се имат предвид резултатите от анализа на докладите на държавите членки, направен от страна на НТИКР. Този анализ показва, че в някои сегменти на флота се оперира със запаси, които понастоящем се експлоатират над равнището на максималния устойчив улов (МУУ) (вж. приложение II)⁹.

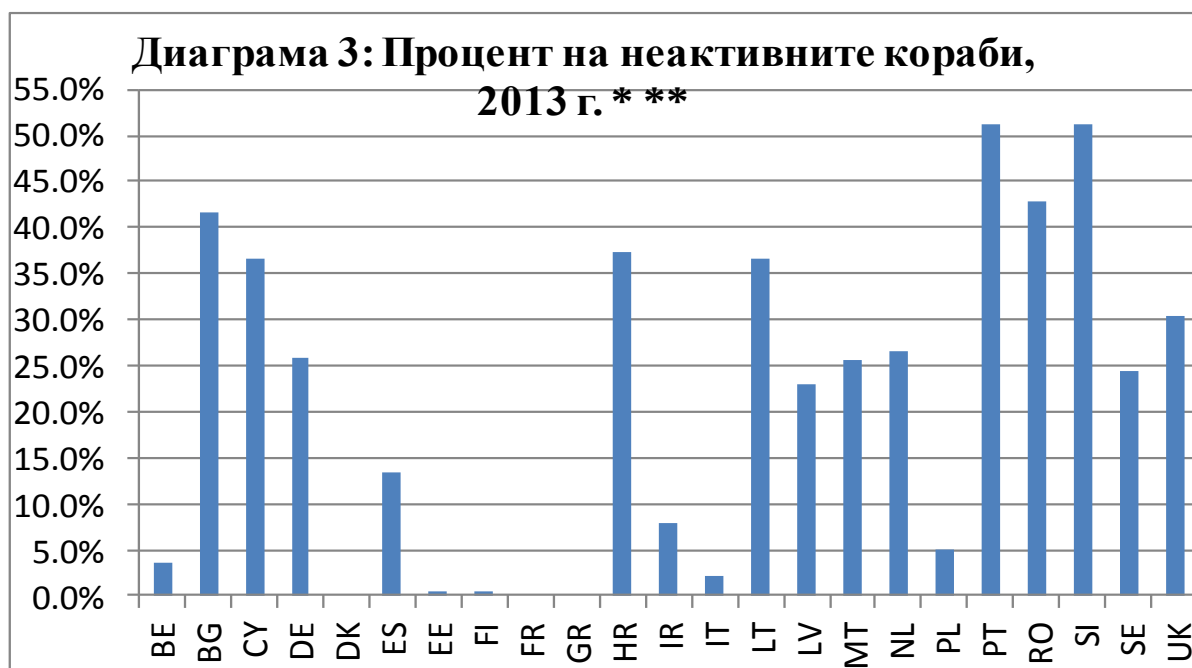
6. За да се даде възможност за адаптиране, в случаите, в които това е необходимо, държавите членки трябва да продължат наблюдението на риболовния капацитет на своя флот с цел постигане на жизнеспособни флотове, които експлоатират морските биологични ресурси по устойчив начин. В това отношение годишните доклади относно флотовете на държавите членки имат важна роля.

7. Анализът на НТИКР показва, че не във всички случаи показателите, включени в общите насоки, биха могли да бъдат изчислени за всички сегменти на флота. Това се дължи или на липсата на данни, или, в случай на икономически и технически показатели, на групиране на сегменти (което е направено с цел да се гарантира защитата на поверителността на търговската информация).

8. Често се наблюдава ниско ниво на използване на корабите и в много държави членки процентът на неактивните плавателни съдове е значителен, като в най-крайните случаи достига дори 50 % (вж. графиката по-долу).

⁸ Съгласно член 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014.

⁹ Вж. приложение III към Оценка на показателите за баланса за основните сегменти на флота и преглед на националните доклади относно усилията на държавите членки за постигане на баланс между капацитета на флота и възможностите за риболов (НТИКР — 15-02). Според изложеното в приложение III към доклада на НТИКР 31 % от запасите са предмет на прекомерен улов.

*Източник: Оценка на показателите за баланса за основните сегменти на флота и преглед на националните доклади относно усилията на държавите членки за постигане на баланс между капацитета на флота и възможностите за риболов (НТИКР_14_12 и НТИКР_14-21).

* *. Забележки: За DK, FR, GR няма налични данни.